

Sygn. akt: III U 592/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 grudnia 2014 r. w O.

sprawy z odwołania M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 21.05.2014r. znak (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 01.05.2014r. do dnia 31.03.2015r.;
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. na rzecz M. S. kwotę 60zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.05.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił M. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

M. S. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, żądając jej zmiany i przyznania jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania z uwagi na to, że Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 13.05.2014r. ustaliła, że odwołująca się nie jest niezdolna do pracy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 20.02.1995r. organ rentowy przyznał M. S. prawo do renty pierwszej grupy inwalidzkiej. Prawo to jej przedłużano, a następnie wg zmienionej terminologii - przyznano jej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, a począwszy od dnia 01.04.2001r. przyznano jej rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Prawo to przysługiwało M. S. do dnia 30.04.2014r.

W dniu 11.05.2014r. ubezpieczona złożyła wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy na kolejny okres. Orzeczeniem z dnia 03.04.2014r. Lekarz Orzecznik ZUS ustalił, że odwołująca jest nadal niezdolna do pracy do dnia 30.04.2015r. Na skutek zarzutu wadliwości orzeczenia wniesionego przez Zastępcę Głównego lekarza orzecznika ZUS - jej stan zdrowia był badany przez Komisję Lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 13.05.2014r. orzekła, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

Wobec powyższego decyzją z dnia 21.05.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił przyznania M. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art.61 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) - prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

Definicję osoby niezdolnej do pracy podaje natomiast art. 12 ust. 1-3 te same ustawy, który stanowi, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust. 1), przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2), zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 3).

W świetle powyższych przepisów skuteczność odwołania M. S. zależna była od wykazania przez nią niezdolności do pracy.

Na tę okoliczność Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu ortopedii, neurologii i psychiatrii. Po przeprowadzeniu wywiadu z M. S., jej zbadaniu oraz po analizie dokumentacji medycznej biegli ortopeda C. K., neurolog T. P. oraz psychiatra J. P. rozpoznali u niej: stan po urazie czaszkowo-mózgowym i wielonarządowym w roku 1994, zespół psychoorganiczny o łagodnym nasileniu. Biegli ocenili, że występujące u odwołującej się schorzenia oraz stopień ich zaawansowania stanowią podstawę do stwierdzenia, iż odwołująca jest nadal częściowo niezdolna do pracy czasowo na okres jednego roku, od kwietnia 2014r. do kwietnia 2015r.

W uzasadnieniu opinii biegli stwierdzili, że odwołująca w obecnym stanie zdrowia kwalifikuje się do uznania częściowej niezdolności do pracy. Ponadto biegli nie stwierdzili poprawy w stanie zdrowia ogólnym i psychicznym w porównaniu do stanu, w którym ubezpieczona była uznana przez ZUS za osobę częściowo niezdolną do pracy. Podnieśli, że odwołująca przeżyła uraz wielonarządowy, w tym uraz czaszkowo – mózgowy. W badaniu neuroobrazowym z roku 2001 stwierdzili blizny w płatach czołowych z podciąganiem i poszerzeniem rogów czołowych komór bocznych oraz cechy podkorowego zaniku mózgu. Mimo, że odwołująca nie przedstawiła nowych badań, to wg wiedzy biegłych jej stan zdrowia nie mógł się znacznie poprawić. Podawane dolegliwości znajdują zdaniem biegłych potwierdzenie w tym badaniu (k. 16-18).

Organ rentowy wniósł zarzuty do tak brzmiącej opinii, wnosząc o dopuszczenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych. Zdaniem organu rentowego nie można się zgodzić z opinią biegłych, gdyż nie stwierdzono u ubezpieczonej żadnych odchyśleń w stanie neurologicznym, odwołująca pozostawała w dobrym kontakcie logicznym, prawidłowo zorientowana w wyrównanym nastroju, bez lęku, bez objawów psychotycznych, a odnotowano jedynie trudności w skupieniu uwagi i zaburzenia pamięci świeżej (k.32-33).

W ocenie Sądu Okręgowego należało podzielić wywody i wnioski opinii biegłych lekarzy sądowych. Wnioski biegłych zostały sformułowane po przeprowadzeniu wywiadu, badaniu odwołującej się i analizie dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach rentowych. Wydana przez biegłych opinia poparta została logiczną argumentacją. Biegli jednoznacznie wskazali występujące u M. S. schorzenia neurologiczne, których stopień i nasilenie nadal powodują częściową niezdolności do pracy. Schorzenia urazowo-neurologiczne oceniane były przez niezależny zespół biegłych. Nadto Sąd miał na uwadze, że z opinii biegłych jednoznacznie wynika, że stan zdrowia odwołującej nie uległ poprawie w porównaniu z okresem, za który ZUS uznawał ją za osobę częściowo niezdolną do pracy. Nie bez znaczenia pozostaje także fakt, że lekarz również uznał odwołującą za częściowo niezdolną do pracy do dnia 30.04.2015r.

Sąd w pełni podziela tę ocenę. Z zeznań odwołującej złożonych w charakterze strony wynika, że skończyła liceum ekonomiczne, a potem pracowała jako laborantka przez 2 lata - tylko do dnia wypadku, który miał miejsce w 1994r. Z uwagi na problemy z pamięcią, będące skutkiem urazu, odwołująca nie potrafiła nawet opisać, na czym polegała jej praca. Po wypadku nigdzie już nie pracowała. Aktualnie jest pod stałą kontrolą neurologa. Bierze systematycznie leki. Nie potrafi się skoncentrować, ma poważne problemy z pamięcią. Już choćby w trakcie składania przez odwołującą zeznań widoczne było, że zarzuty ZUS złożone do sporządzonej opinii, nie są trafione. Odwołująca nie pamiętała podstawowych rzeczy dotyczących jej życia codziennego. Nie potrafiła udzielić odpowiedzi na proste pytania. Trudno w takiej sytuacji postawić tezę, że byłaby ona zdolna do wykonywania pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami.

Przy rozstrzygnięciu tej sprawy Sąd miał także na uwadze, że w wyroku z dnia 03.02.2010r. Sąd Najwyższy stwierdził, że Sąd musi zwrócić się do biegłego, jeśli dojdzie do przekonania, że okoliczność mająca istotne znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy może zostać wyjaśniona tylko w wyniku wykorzystania wiedzy osób mających specjalne wiadomości. W takim przypadku dowód z opinii biegłego z uwagi na składnik wiadomości specjalnych jest dowodem tego rodzaju, że nie może być zastąpiony inną czynnością dowodową ani wnioskowaniem na podstawie innych ustalonych faktów (II PK 192/09, LEX nr 584735). Natomiast w wyroku z dnia 03.11.2009r. Sąd Najwyższy stwierdził, że Sąd nie może samodzielnie dokonać ustalenia dotyczącego stanu zdrowia i stopnia naruszenia sprawności organizmu pod kątem zachowania lub braku zdolności do pracy. Ograniczenie samodzielności sądu w zakresie dokonywania ustaleń wymagających wiadomości specjalnych, wynikające z art. 278 § 1 k.p.c. obejmuje również ocenę wzajemnego powiązania ustalonych schorzeń i skutków tych relacji oraz stosowanych procedur leczniczych dla ustalenia przesłanki całkowitej niezdolności do pracy (I UK 138/09, LEX nr 570122). Nadto w wyroku z dnia 03.09.2009r. Sąd Najwyższy stwierdził, że gdy sprawa wymaga wiadomości specjalnych, to sąd nie może rozstrzygać wbrew opinii biegłych (II UK 30/09, LEX nr 537018).

Mając to wszystko na uwadze Sąd na mocy art. 217 § 3 k.p.c. oddał wniosek dowodowy ZUS o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych, uznając, że sporne okoliczności zostały już dostatecznie wyjaśnione.

Z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał M. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 01.05.2014r. do dnia 31.03.2015r.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie istniały podstawy do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy już na etapie postępowania przed ZUS, z uwagi na poziom skomplikowania sprawy, do rozstrzygnięcia, której niezbędna była opinia zespołu biegłych sądowych lekarzy. Z tych względów orzeczono jak w pkt 2 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art.12 ust.2 ustawy z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej

udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013, poz.461), zasądzać od ZUS na rzecz M. S. kwotę 60zł tytułem zwrotu zastępstwa prawnego jak w pkt 3 wyroku.